

הַיְלָדֶת אֲלִיכֶם כְּפָנֵינוּ יְהוָה צְבָאֹות

וְוָאֶמְרֶךָ אַתָּה אֱלֹהִים וְאַתָּה תִּשְׁמַחֵן כָּל־עֲבָדֶיךָ

ויאס האפּון צוֹשָׁלָגְעַן דעם זשורנַאַליַּיטַט, טַוֵּן די
זיזצְגַּעַן פּוֹן רִיכְסְּטוֹן אָזִיףּ דַּרְיִיסְּינַגּ טַבָּג, אָבוֹן צָרְ
הַאט אָזִיפְּגַּעַתְּדַעַתְּ דַּי אָזִיפְּגַּעַתְּאָסְעַנְעַן תִּקְפָּחַ צָרְ
פֻּרְלַאֲזַעַן דעם זַיְצָאנְ-זָאַל.
אָזוּן וַיְיַד 4 דַּפְּטוֹתְעַטְּן הַאֲפּוֹן זַיְדְּ נִישְׁתַּ
גַּעֲרִיהֶרְן טַוֵּן אַרְטַטְּ. הַאט לְעַבְּעַ אַבְּפְּרַעְדְּרִיסְּפַּן דַּי
זִיזְגַּבְּ. אַין זָאַל אַין אַרְטַטְּ דַּעַר וּזְעַפְּגַּלְיִידְּ
פְּרַעְזְּדַעַטְּן וּוַיְיַסְמַט אַדְרִיסְּינַגּ פָּלְלִיזְּגַּנְטַעַן. דַּי
גַּאֲצִינְגְּ-סָאֲצִיאַלִיַּיטַפְּן הַאֲפּוֹן אַיְהָם בְּפַנְגְּוַעַטְּן
מִיט שְׂפָרְעַמְּדִינְעַ אַיְסְרַעַפְּן: «בְּרוּךְ הַבָּא אַיְזְדָּאָרְ»
(וּוְיַם אַין גַּזְדֵּן). דַּי אָזִיפְּגַּעַתְּאָסְעַנְעַן דַּעַפְּטוֹתְעַטְּ
טַעַן זַעֲנַעַן אַרְעַסְטִירַט אָנוֹן אַפְּגַּעַתְּהַרְתַּן גַּעַוְרַפְּטַן.
אַיְן פָּגְלִיצְּ-פְּרַעְזְּדִים.

אָזִיסְפָּאָרְשִׁיןְ וְוַעֲגָנְןְ דַּעַם גַּעֲוָלְמָטָם. עַד הַאֲזֶן
אֲבָעֵר נִישְׁתָּאִינְגָּעָעָהעָן קִין גַּעֲגָנְדָעָן גַּרְגָּעָן
אֹיְףְ צָאָרְעָמְטִירָעָן תִּיכְפָּעָן דִּילְעָנָעָר, וְוַיְלָעָם
מַעַשָּׂה אֵין. הַיִסְטָעָס עַס פָּרְגָּוּקְמָעָן נִישְׁתָּאִינְגָּעָעָן
צָאנְסְ וְפְוָאָרְצָן, אוֹ 4 גַּמְצִיאָנָל-פְּצִיאָלִים.
לְפִיטָּעָטָעָן (הַיְנָעָם, קָאָק וּוַיְיָעָץ אָזְן שְׁמָעָן-
בְּפָעָמָן אֵין בּוֹסְטָמָן פָּזְן רִיכְסְטָמָג מַעֲרָדְרִישָׁן
בְּעַשְׂלָמָן הָאָט פָּרְוִיסְטָרְדָעָעָן אַגְּרוּסָעָל אַמְּצָרְפָּרָעָן
דְּפָנְקִימָט צְוִישָׁעָן דִּי דְּפָנְטָמָעָן.

עד פראצ'עס פה די היילער ישע דעפומאטעו
וועאמ זונען בעטמאן און ריבטמאן בעט זשורגאליטט ברלאז

וזו דעם ריביכטאגן. די אַרְיִינְגָּעָנְגָּן צום ריביכטאגן
זונענו בעזעצעט געוווארען דוירט פאלציגי. אויך אין
ריביכטאגן נזפא איז אַבְּרָגְלָאָפָּעָן געוווארען 8
שטארק שמידה פון פֿאַלְּצִיזְיָה-אגענטען.
שם געהן אַרְזָם קְלָאנְגָּן, או דער ריביכט-
טאָג ווֹסֵט זִיךְ שְׂוִין נִישָׁשׁ צְוָאָמְפְּנָקְלִיבָּן. מען
מיינט, או די נֶכְּסָטָע זִיגְזָוָן ווּעַט זַיְן נִישָׁת
פְּרָיהָר פְּאַרְצָן 6 טְעַן זָנוּי. אַלְּצָנְקָאָלָס קָאָן מען
דָּאָס דְּרוֹינְגָּן פָּוּן דער דְּצְרָקְלָעָרָגָן, ווּאָס צַש הָאָט
געמאָכָּת נְאָכְּלָן אַיְבְּרוּיִים פָּוּן דער ריביכטאגן-
וַיְזִינְגָּן דער פְּאַרְזִיכָּעָר פָּוּן דער קְאַמְּגַנִּיטִישָׁעָר
סְפָּרָאָקְצִיעָר טָרָגְלָעָר : "דָּאָס פְּרָעָזְדִּירִים (פָּוּן ריביכט-
טאָג) האָט קָאָפְּטִילְוִילִיטָם פָּאָר די נְאָפִינְגָּלָ-סְפָּצִיאָ-
לְסְטָמָן. די נֶכְּסָטָע זִיגְזָוָן פָּוּן ריביכטאגן ווּעַט
פְּאַרְקָמוּנָן, אוֹף ווִיפְּלָיל מַעַן קָאָן פְּאַרְאוּסְטוּהָן,
ערשְׁתָּס דעם 6-אָעָן זָנוּי. מִיר וועַעַן גְּלִיאִיד פְּאַדְעָרָן,
אוֹז דער עַלְּמָעָטָטָן-דָּאָט זָאָל זִיךְ צְוָאָמְפְּנָקְלִיבָּן.
שְׁבָעָר ווּעַס ווּיְזָתָאָוִים, ווּעַט זִיךְ דָּאָס נִישָׁת
איְיִינְגָּעָפָּעָן, ווּיְלִיאָמָעָן קָאָן אַיְן חֲרֹגִין נִישָׁת גְּפָאָ-
גָּנוּן דעם פְּלָעָזְדָּעָן פָּוּן ריביכטאגן. אוֹבֵב מַעַן ווּסְטָ-
אַיהָם דָּאָרָט אַיְזָוּכְּפָּן, ווּפְלָעָן מִיר קִיפְּ-
שְׁטָעָלָעָן אַפְּאַרְשָׁלָמָגָן ווּצְבָאָן צְוָנִיְּרָוּסָעָן דְּפָכָ-
עַלְּטָעַטְמָצָן-רָאָט".

ללאק ושורבאליסט דער זינקען זייפען

עיר בירגערמיסטר פון לייאו – הערים

יעולכער ווערט איזט פיהרער פיז דער פראנצ'יזער פאליטיך

לטבּוֹרָאַדִּיר, עֶרְהָהָט אַרְזִיסְנָעוֹזְיָעָן אֲגַיְנְטָעָרְזָוּן
כֵּי יְדָעָן. עֶרְהָהָט אַנְגְּנָעָשְׁרִיבָעָן אַנְ'אַרְבָּיִיט, וּוְאָסְ
אַתְּחָאוֹת דָּעַם נַגְּמָעָן „לִיבְשָׁפָטְטָן צָבְּגָעָן“ אָזְן אַ
נוּזְנוּזְוִיטְמָעָ אַרְבָּיִיט. וּוְאָסְ הַיְּיטָט „דִּי יְזָרִישָׁע שְׂפָּנִ
אַלְעַקְמָגְנְדָרְיִיעַ“. פָּאָר דִּי דָּרוֹיְעַ בִּידְעַ אַרְבָּיִיטָעַ
הָהָט עֶרְבְּקָמָעָן אַוְיְצָבְּכְּגָעָגָעָן סְפָּן דָּעַר וּוּיְ
צְפָּוּשָׁעָטָמְ-אַקְפָּרָעָמִיאַ. עֶרְהָהָט זִיךְרָאַדְיָקְרָמָתְסָמְךְ
עַמְּאָכְלָתְ מִיטְזָנְגָעָט וּזְינְעַט לְעַזְלִיפְטָן וּפְגָעָן קְנָסָט אָזְן
יְטָרָאַטָּוּר.

העריאק – דער זיגנער פון די לעטצעט פאר-
מענטן-ווזטלען – וווערטס-אייטס דער פיהרער פון
אנקוריקס אונדאליטיך גזבר ביז איצט אויג זעל-
ט קלאָר אויף וועעלכֶּבֶת ווועגן ער ווועט גיזן: צי'
וועט זיך וועלען אונשפֿאַרְעָן אויף לִינְקָם-אויף
סָאַצְּיָאָלִי סְטָפָן. אַדְרָעָר ער ווועט זוכְּפָּן אַנְשָׁפָרָאֵל
ה דָּפָּכָטָס – אויף טְטִיל פָּוֹן דִּי בְּיוֹ-אַיְמָגִע
וְיִרְגּוֹנָס-פָּגָרְטִיְעָן.
ווער אוין העריאק, וועלכֶּר ווועט אוין די
עַנְטָסְטָעָן אַהֲרָעָן אַנְפִּירָעָן מִיטָּן זוֹרָךְ
אַנְקָרִיךְ?
ער אוין אַזְהָן פָּוֹן אַנְיָשָׁט פָּעָרְמָנוֹנְדִּיכְעָן
צִיר, וואָס האָס גַּעֲדִימָט אַן דער קָלְפָּנְיָאלְפָּר
זְעָפָּע. ער אוין גַּפְּלִיכְעָן אַן דִּי קִינְדָּעָר-יְהָדָה
זָהָם. מען האָט אַיְתָהָס גַּגְעָדָעָן אַסְפִּינְדָּעָי
געַשְׂקִיטָּק קִין פָּרָרוֹי זיך לְעָרְגוֹן
איַן לְעָרְגוֹן אַוְ ער גַּעֲזָוֹן צָוּלְיוֹ. באָלְד
וְאַכְלָעְמָנָס זִין לְפָטָרָאַרְישָׁפָט פָּעָטְגָּוִיָּת. ער האָט
ער בעַקְיָמָנָע אַס פָּאָרָן בעַטְפָּעָן שְׁלָעָר אַין
אַרְזְוַנְפָּונְגָּבָעָן אַגְּשִׁיכְבָּעָן פָּוֹן דער טְרָפְּזְבִּזְיָאַר

דער פראצעט איז האנאל-זעל-ר

עוליב דער פער גוואלטיגונג אוּ ערמאָרדונג פֿוֹ אַ ווייסער פֿרוֹ

עטימטער. האט די אמעריקאנער רעליגראָפֿען היַכְּפִּין
ז' לַיְתַּעֲנָגֵנְט מַעֲשֵׂי זֹאָל אַיְבָּרְגָּעָנְעָפָּעָן וּוְעָרָעָן
וְאַדְרָטִיגָּעָן גַּעֲרִיכָּת. דָּאַס גַּעֲרִיכָּת אַיְן פָּאָרְגָּעָקְמוֹעָן
זֶוּן האָט וְעוֹדָיְפָּרְט עַטְלִיבָּצָּוּן וְזָכָּעָן. די גַּעֲשָׂוֹאָזִי
עַנְעָן וַיְכַסְּעָר האָפָּעָן זַיְךְ בְּעַרְאָטִי וְאַנְעָזְמָן פְּזַבְּגָי שָׁהָה
דָּעַר פָּאָרוֹזִיעָר מַזְן גַּעֲרִיכָּת האָט וְעַמְּאָדָרְט
ז' טַעֲרָמִין פָּזְן דָּרְיִי בְּזָגְגָן בֵּין צַו דָּעַר פְּזַעְמָטָלִי-
וְגַגְגָן פָּזְן אַזְדְּמִינְיָל. אַיְן מַשְׂדֵּן פָּזְן די דָּרְיִי טָפְגָן האָט

שפטאנגען אין האנגלול. אינאייגענען מיט דער פרו
אייז אויך נזקעמען איהר מיטער. דאס יונגע פאר
פאָק האבען פרעההַיִך פערברוקט דע גויט. אַיְזֶן-
מאָל נאָך אַבְּלֵל אַיְזֶן דַּי קָרוֹי צוּזָק אַחֲיכָם
ערקעַדְרַעַדְגָּיג, או אַיהֲרַת פָּזָת וועה דער קָפָט. אָזִימָט
זועָג זעַנְעָן אַיהֲר בְּעַפְּלַעַן פְּטַלְכָּעַן פָּן דַּי אַרְטִינְגָּס
איינְגָּוָזְיָעָר, האבען אַיהֲר שְׁרַמְלַעַטָּפָט אַיְזֶן אַוְאָלָד
אַרְיָין אַזְּן האבען אַיהֲר קָרְדוֹגָאַלְדִּיגָּט אַזְּן עַדְלָן
מַאֲדָדָעַ.

דער קִימְפְּנָגָאנְט אַזְּן דַּי מַוְתָּר פָּנוּ דַּעַמָּה
לְסַמְכָּסְטָן זַעֲלָן זָהָב וְוִידָּעָב אַגְּבָּרְהָבָן.

ז' גונדר קווין האפץן לאגנו איזומגעזובט די מזרדער פון זעבען
ענדליך זענען ווי געקמפען אויף די שפערען פון די
איינעם פון די מעדרער, קאונווע. מאס האט אידם
פארנרט צו זיך אהיתם און מיט דער הייך פון
ז'יין שווינגר האט ער דעם מפודער דערהרגעט
דער לייטענעם מאס און זיון שוינגר פון זעבען
שילדיגות געווונן און ערמאדרען איינעם פון זיך
טיגע איזוואזינער זעלטער. וויל ער האט זיך
טיליכט און דער ערנוראָלדיגונג און ערמאדרען
זאג לייטענעם פון.

דער אַזְרָטִילַהּ הָאָתּ צוֹיְשָׁן דֵי אַמְפִּרְקָאַנְגִּישׁ
איַנְוֹאַזְיָנְגֶרֶד קָן דֵי אַינְגָלְעָן אַרְזִיסְגָּוּפְּעָן זָאָז
אַזְיָדְעָגָנְגָן, אָז מֵעַן הָאָתּ גַּעֲקָאנְגָן יַעֲדָ מִינְגָּז
רוֹאַזְרָטְעָנְגָן אַפְּגָרְתָּם אַזְיָף דֵי אַזְרָטִילַהּ קְוֹאַרְטָמַץ.
צָוּן גַּלְיכִּיךְ אַיְוָן בְּצִיְּמָנָסְגָּוּזְרָעִיְּבָן בְּעַקְאָנוּטָן,
אוֹזְדָּעָרְגָּוּזְגָּטָאָר הָאָתּ דָּעַם אַזְרָטִילַהּ גַּעֲמִילַן.
עַפְּרָטָן: דֵי צָעָהּ יַאֲהָר קַאְסָטָאָרְגָּעָן הָאָתּ עַר פְּעָרְבִּיּ
עַעַן אַזְיָף... אַיְוָן שָׂפהּ אַרְעָטָסּוּ.

אין א שפה נאכין מפזר הדעת ער זיך גומאלען או.
זיך דער מאכט און מיטגעטילט. און ער איז בז' גאנגען א מפזר.
דער ערמאדרודזונג פון קאוזיעגן האט צוישען א נא-
זואלדייניג אויפרדרודזונג. מאס' איז איברגונגגעטען
געוווארען אין געוויךט און ארכום דער געבידע פון
בעריכט זונגען איז דער גאנגער צייט פון פרדאצע
גנטשאנגען טווענעדער מעונשען און געווארט אויפר-
רעדזונג. עטליכע מאל החט דער חמוץ גטוואלט
זיך ווארטען אויך דעם פיציר און איהם לינטשען
אויף' באדען פון דעם פראנציג איז געפֿ-
מן צד שווערט עספֿצעען גבעגען די וויס-
איינורואינער פון אינזעל. כדי צד בעריהיגען די
הגע אמעריקאנערין. די פּרוי פון לייטענונגט
זוקעמען צו גוסט צו איהר מאן, דעם לייטע-
ט פון אמריקע ער פלאט, וועלכער איז גע-

היטל ערים איו סטראיד

גַּדְרִיכֶת וְאַלְקָנוֹס אֲנְגָבָלָאָדָעָן מֵית גַּפְעָהָר
לִלְכָעָר אַגְּטִיטָעָמִיטִישׁ עַלְעַקְטָרְצִיטִיעָט יַגְעָעָן אָן
אָוֹרָה עַסְטְּרִירָה. זַגְטָה דִ' לְעַגְעַדְרָעָס צַיְתְּמָעָן אַיְזָעָר
אַגְּטָסְעַמְּטִיזִים אַיְזָעָר אַיְזָעָר קִינְגָּמָלָל בִּשְׁמָתְּזִים
שְׁלַאְפָעָן. דִ' רַגְעַיְזָעָדָעָ קְרִיסְטְּלִירְסְּאַצְּיָאָלָעָ פָּאָרָ
טִי הַאָטָה תְּמִידָה גַּעַהַאַת אַנְאָקְטִיוֹזָן אַגְּטִיטָעָמִיטִישׁעָן
סְלִיגָּעָל. אַפְּלִיְזָעָר אַגְּטָעָר דָּעָר קְאנְצְלָעָרְשָׁאָפָּט פָּוֹן
דִ' רַזְוְפָּעָל, וּלְלַבָּעָר אַיְזָעָר גַּעַוְוִיס אַפְּרוּעָעָלְכְּקִיְּט
פָּפָן אַגְּטִיטְעָרְנָאְגָבָלָעָן פָּאָרְמָאָט אָוֹן אַבְּסְאָלְוָטָר
גַּעַבְנָעָר פָּוֹן רַגְאָבָעָן אַגְּטִיטָעָמִיטִיזָם, הַאָטָה מָעָן צִיְּזָעָן
סְעַנוֹוִיְזָוָאָיְבָעָן דִ' אַגְּטִיטָעָמִיטִישׁע פָּהָהָן.
פָּלוֹצִים הַאָטָה דָּעָר הַרְתְּלָעָיְזִים פָּוֹן דִּישְׁתְּלָאָגָּדָר
גַּעַטְפָּן וְהָרָא אַלְזָן אַיְזָעָר וְעוֹהָר שְׁטָאָרְקָעָן מַארְשָׁ
אָוֹרָה אַזְּיָּחָר עַסְטְּרִירָה. דָּוֹרָה פָּלוֹעָ צַעְהָן יַאֲחָר, הָאָרָ
בָּעָן דִ' עַסְטְּרִירִיכִישׁ אַקְעָנְקִיְּצָלָעָר פְּרָאָבָרְטָוּ וְעַזְּ
עַזְּ אַפְּאַלְמִיטִישׁ פָּאָדָטִי אָן עַס אַיְזָזְוִי נִשְׁטָה
לְבָלְגָּרְגָּעָן.

ביה קרייטטען און בי יידען איז מאן געווען
פלאלאם רהיג און זיכער, און דער האקענקריז קען
וישט אריינידונגען קיין עסטריך, און פלווצים, איז
בלע נאכט במאמע, איז די סבנה פון א געוואלאיגער
עאנקענקריזעלערישער איזוואזיע איז עסטריך גע-
דאערען איז גרויס, און ווישט בלוי ד יידען, נאך
איז די קאטאליקען זעיגן געוואדרען רاطלאן און
זונדזווויפעלט.

דער עישטער גאלאף פון הייטעלעריז אין עס-
טעריך האט געפראקט זוין בעוועגונג עס גאנצען
פאראנט פון אלע בירוגערליך פארטיען איז לאנד-
האָז אמאל העכדר צוויי הוועדייט טויענד שטי-
מען איז זעיגן און פונקט איז פיל בי די לאנד-
טאָז און געמיינדע ואוֹההלוּן אין דרי אנדער עס-
טעריך בישע בונדעלענדער. דער פועל-יזוצא דערפון איז
זע זעיגן עס וואלטען איז די איברגע גראסערע
טטראריכישע בונדעלענדער געווען אַפְּגעהאלטען
וואָהלהען איז זעליגען טאג. דאן וואלטען די האָ
עאנקעריזעלע געהאָט פלווצים מיט איזן קלאמ בענט
דידיטעל פון אלע עסטראריכישע וועהלהער און דער
קיט אַ דעציידענדער ראלע און דער גאנצער איבער-
יכער און אויסעדיליכער פאלטיכון פון לאנד.

